Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2026/2608

20.5.2026

Advies van het Europees Comité van de Regio's — Europees Fonds voor concurrentievermogen

(C/2026/2608)

Rapporteur: Pehr GRANFALK (SE/EVP), gemeenteraadslid van Solna

Referentiedocument: Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Europees Fonds voor concurrentievermogen ("EFC"), met inbegrip van het specifieke programma voor onderzoeks- en innovatieactiviteiten op defensiegebied, tot intrekking van de Verordeningen (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 en (EU) 2021/783 en tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 en (EU) [EDIP]

COM(2025) 555 final

I. AANBEVELINGEN VOOR WIJZIGINGEN

Wijzigingsvoorstel 1

Overweging 5

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Ook moet financiering door de Unie bijdragen tot het ontstaan en de uitbreiding van innovatieve en industriële ecosystemen, waarin synergetische interactie tussen verschillende actoren plaatsvindt. Geslaagde ecosystemen kenmerken zich door intensieve en flexibele interacties en samenwerking tussen kleine en grote ondernemingen, academische onderzoeksinstellingen, infrastructuuraanbieders, investeerders en overheidsinstanties. Zonder een dergelijke samenwerking binnen en tussen afzonderlijke innovatieve en industriële ecosystemen blijft er innovatiepotentieel onbenut.	Ook moet financiering door de Unie bijdragen tot het ontstaan en de uitbreiding van innovatieve en industriële ecosystemen, waarin synergetische interactie tussen verschillende actoren plaatsvindt. Geslaagde ecosystemen kenmerken zich door intensieve en flexibele interacties en samenwerking tussen kleine en grote ondernemingen, academische onderzoeksinstellingen, infrastructuuraanbieders, investeerders en overheidsinstanties ***op nationaal, regionaal en lokaal niveau***. Zonder een dergelijke samenwerking binnen en tussen afzonderlijke innovatieve en industriële ecosystemen blijft er innovatiepotentieel onbenut.

Motivering

De nadruk wordt gelegd op de rol van het EFC als instrument voor de opbouw van waardeketens door de uitrol van strategische infrastructuur binnen regio's en bestaande innovatie-ecosystemen te ondersteunen en door deze ecosystemen binnen de hele EU beter op elkaar af te stemmen. Zo wordt bijgedragen tot de ontwikkeling van geïntegreerde Europese toeleveringsketens en wordt tegelijkertijd de territoriale cohesie en het regionale concurrentievermogen versterkt.

Wijzigingsvoorstel 2

Nieuwe overweging 51

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	Een essentiële doelstelling van het EFC moet erin bestaan de voltooiing van de eengemaakte markt te bevorderen en te ondersteunen door bedrijven, met inbegrip van kmo's en start-ups, in staat te stellen te groeien, op te schalen en te innoveren. Het EFC moet er in de eerste plaats naar

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	streven de toegang van bedrijven tot financiering, informatie en administratieve bijstand te vergemakkelijken en zo bij te dragen tot een meer concurrerende, dynamische en goed geïntegreerde eengemaakte markt in alle lidstaten. Deze steun moet ook meer begeleiding en bewustmaking omvatten over de wijze waarop toegang kan worden verkregen tot EU-middelen en aanverwante instrumenten, alsook inspanningen om de administratieve en bureaucratische lasten te verminderen die momenteel de effectieve toegang tot dergelijke financiering en steunmaatregelen belemmeren.

Motivering

Het is belangrijk dat het EFC prioriteit geeft aan het bevorderen van de voltooiing van de eengemaakte markt door bedrijven te helpen. Het moet ook het bewustzijn van de financieringsmogelijkheden van de EU vergroten en tegelijkertijd de administratieve lasten verminderen die bedrijven beletten ten volle van steuninstrumenten te profiteren.

Wijzigingsvoorstel 3

Artikel 2, lid 1, nieuw punt 22)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	In het kader van deze verordening moet onder concurrentievermogen worden verstaan: maatregelen die leiden tot meer economische groei, innovatie, territoriale veerkracht en productiviteit als reactie op de marktvraag binnen de eengemaakte markt, alsook tot een betere kwaliteit van producten en diensten en een betere prijsverhouding voor producten en diensten.

Motivering

Het zou nuttig zijn om concurrentievermogen te definiëren in de context van het EFC, marktgericht en plaatsgebonden.

Wijzigingsvoorstel 4

Na artikel 2, punt 21)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	Definitie van "plaatsgebonden innovatie": ***Plaatsgebonden innovatie verwijst naar innovatie op basis van een lokale en regionale context en heeft tot doel economische groei te stimuleren, de levenskwaliteit te verbeteren en bij te dragen tot duurzame ontwikkeling op regionaal en lokaal niveau, en heeft tegelijkertijd een groot potentieel om de agenda's van de EU op het gebied van concurrentievermogen en innovatie te helpen verwezenlijken.***

Motivering

Verduidelijking dat er verschillende regionale contexten bestaan die belangrijk zijn, willen innovaties leiden tot een groter concurrentievermogen.

Wijzigingsvoorstel 5

Artikel 3, lid 1, punt e)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
het afstemmen van onderzoek, innovatie en industriebeleid teneinde de excellentie van de Unie op het gebied van onderzoek te vertalen naar industriële kracht van de Unie op markten wereldwijd en de toekomst van Europese industrie zeker te stellen;	het afstemmen van onderzoek, innovatie***, met inbegrip van plaatsgebonden innovatie,*** en industriebeleid teneinde de excellentie van de Unie op het gebied van onderzoek te vertalen naar industriële kracht van de Unie op markten wereldwijd en de toekomst van Europese industrie zeker te stellen;

Wijzigingsvoorstel 6

Artikel 3, lid 1, punt k)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
het waarborgen van een rechtvaardige transitie naar een duurzame, gedecarboniseerde en digitale economie die rechtvaardig is en werknemers en gemeenschappen ondersteunt.	het waarborgen van een rechtvaardige transitie naar een duurzame, gedecarboniseerde en digitale economie die rechtvaardig is en werknemers en gemeenschappen ***in alle regio's en lidstaten*** ondersteunt***, in overeenstemming met technologische neutraliteit en een bijzondere aandacht voor regio's die afhankelijk zijn van energie-intensieve industrieën***.

Motivering

Er zijn specifieke maatregelen nodig voor een rechtvaardige transitie ter ondersteuning van maatschappelijke veranderingen, waaronder economische diversificatie en bij- en omscholing, voortbouwend op de positieve ervaringen die in de huidige financieringsperiode met het mechanisme voor een rechtvaardige transitie zijn opgedaan, waarbij steden en regio's centraal staan.

Wijzigingsvoorstel 7

Artikel 3, lid 2, punt a)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Ter ondersteuning van schone transitie en decarbonisatie van de industrie, de specifieke doelstellingen van steun voor decarbonisatie van de Europese industrie, met inbegrip van kmo's en energie-intensieve industrieën, productie van schone technologie en de bijbehorende toeleveringsketens, en bijdragen aan de verschuiving richting een duurzame, circulaire, energie-, water- en hulpbronefficiënte, klimaatneutrale en weerbare economie. Dit omvat de toepassing door industrieën van decarbonisatietechnologieën en andere oplossingen voor hun industriële processen en activiteiten, evenals de decarbonisatie van de energievoorziening, het bevorderen van energie-efficiëntie, de toepassing van duurzame en schone energieoplossingen, de ontwikkeling van flexibiliteit van energiesystemen, de acceptatie van vooroplopende markten voor schone producten, de ontwikkeling, weerbaarheid, integratie en digitalisering van de infrastructuur en systemen voor energie en vervoer, het	Ter ondersteuning van schone transitie en decarbonisatie van de industrie, de specifieke doelstellingen van steun voor decarbonisatie van de Europese industrie, met inbegrip van kmo's en energie-intensieve industrieën, productie van schone technologie en de bijbehorende toeleveringsketens, en bijdragen aan de verschuiving richting een duurzame, circulaire, energie-, water- en hulpbronefficiënte, klimaatneutrale en weerbare economie***, teneinde de kwaliteit van het milieu, met inbegrip van lucht, water en bodem, te beschermen, te herstellen en te verbeteren, en het biodiversiteitsverlies en de aantasting van ecosystemen een halt toe te roepen en terug te draaien, met inachtneming van het beginsel van technologische neutraliteit. Daarnaast wordt steun verleend voor een rechtvaardige transitie, onder meer via op maat gesneden territoriale acties ter bevordering van maatschappelijke veranderingen, waaronder economische diversificatie, bij- en omscholing in regio's en gemeenschappen die het***

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
stimuleren van slimme mobiliteit en duurzame alternatieve brandstoffen, evenals het stimuleren van de duurzame blauwe economie, de ontwikkeling van innovatieve, op de natuur gebaseerde bedrijfsmodellen en oplossingen aan de vraagzijde voor schone en gedecarboniseerde gebouwen, vervoer en industrie, en het opvoeren van productie ten behoeve van de strategische autonomie van Europa.	***zwaarst worden getroffen door de transitie naar klimaatneutraliteit en andere structurele verschuivingen, in nauwe samenwerking met lokale en regionale overheden en de sociale partners.*** Dit omvat de toepassing door industrieën van decarbonisatietechnologieën en andere oplossingen voor hun industriële processen en activiteiten, evenals ***de uitvoering van lokale en regionale klimaat- en energieplannen,*** de decarbonisatie van de energievoorziening, het bevorderen van energie-efficiëntie, de toepassing van duurzame en schone energieoplossingen, de ontwikkeling van flexibiliteit van energiesystemen, de acceptatie van vooroplopende markten voor schone producten, de ontwikkeling, weerbaarheid, integratie en digitalisering van de infrastructuur en systemen voor energie en vervoer, het stimuleren van slimme mobiliteit en duurzame alternatieve brandstoffen, evenals het stimuleren van de duurzame blauwe economie, de ontwikkeling van innovatieve, op de natuur gebaseerde bedrijfsmodellen en oplossingen aan de vraagzijde voor schone en gedecarboniseerde gebouwen, vervoer en industrie, ***het waarborgen van de levering van grondstoffen die nodig zijn voor de overgang naar een koolstofvrije en gedigitaliseerde economie,*** en het opvoeren van productie ten behoeve van de strategische autonomie van Europa.

Motivering

Om te benadrukken dat de productie en levering van schone energie binnen de EU moeten worden opgevoerd, waarbij de lidstaten een technologieneutrale aanpak moeten kunnen hanteren die het best aansluit bij de behoeften van hun eigen regio en waarbij de participatie van lokale en regionale energiegemeenschappen die als belangrijke facilitatoren optreden, mogelijk wordt gemaakt.

De opname van een specifiek beleidskader voor schone transitie en industriële decarbonisatie is een goede zaak, waarvan de uitvoering sterk afhangt van lokale en regionale capaciteiten. Het CvdR dringt daarom aan op meer gerichte maatregelen voor niet alleen een schone, maar ook een rechtvaardige transitie ter ondersteuning van de industriële transformatie en ter vermindering van de economische en maatschappelijke kosten van de gevolgen van klimaatverandering.

Wijzigingsvoorstel 8

Artikel 3, lid 2, punt c)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
technologische soevereiniteit te bewerkstelligen door het opbouwen van weerbare digitale ecosystemen en het waarborgen van een hoge mate van cyberbeveiliging in de Unie;	technologische soevereiniteit te bewerkstelligen door het opbouwen van weerbare digitale ecosystemen en het waarborgen van een hoge mate van cyberbeveiliging in de Unie***, ook op alle bestuursniveaus***;

Wijzigingsvoorstel 9

Artikel 3, lid 2, punt d) 4)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
voor het ondersteunen van de civiele beveiligingssector, de specifieke doelstellingen van het versterken van het concurrentie- en reactievermogen van de Europese civiele veiligheidsindustrie, op het gebied van veiligheid,	voor het ondersteunen van de civiele beveiligingssector, de specifieke doelstellingen van het versterken van het concurrentie- en reactievermogen van de Europese civiele veiligheidsindustrie, op het gebied van veiligheid,

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
weerbaarheid van kritieke en voor tweeërlei gebruik bestemde infrastructuur, technologieën waaronder kritieke energie-infrastructuur en oplossingen voor de controle van goederen en personen aan de grens, de bescherming van grenzen, maritieme veiligheid, douaneveiligheid en civiele paraatheid voor veiligheidsdreigingen, evenals het versterken van de mogelijkheden van de relevante eindgebruikers in de sector voor civiele veiligheid.	weerbaarheid van kritieke en voor tweeërlei gebruik bestemde infrastructuur, technologieën waaronder kritieke energie-infrastructuur en oplossingen voor de controle van goederen en personen aan de grens, de bescherming van grenzen, maritieme veiligheid, douaneveiligheid en civiele paraatheid voor veiligheidsdreigingen ***en voor klimaatgerelateerde rampen***, evenals het versterken van de mogelijkheden van de relevante eindgebruikers in de sector voor civiele veiligheid.

Wijzigingsvoorstel 10

Artikel 5, lid 2

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Op verzoek van de lidstaten kunnen de aan hen in gedeeld beheer toegewezen middelen ter beschikking worden gesteld aan het programma, overeenkomstig artikel X van Verordening (EU) [XXX][NRPF-verordening].	**Schrappen.**

Wijzigingsvoorstel 11

Artikel 7, lid 2

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De Commissie en de lidstaten zorgen op een wijze die aansluit bij hun respectieve verantwoordelijkheden voor coördinatie en samenhang tussen het Europees Fonds voor concurrentievermogen en plannen voor nationaal en regionaal partnerschap met betrekking tot concurrentievermogensprioriteiten voor geselecteerde kerngebieden en projecten die van strategisch belang en van gemeenschappelijk Europees belang worden geacht.	De Commissie en de lidstaten zorgen op een wijze die aansluit bij hun respectieve verantwoordelijkheden voor coördinatie en samenhang tussen het Europees Fonds voor concurrentievermogen en plannen voor nationaal en regionaal partnerschap met betrekking tot concurrentievermogensprioriteiten voor geselecteerde kerngebieden en projecten die van strategisch belang en van gemeenschappelijk Europees belang worden geacht. ***Bij deze coördinatie moeten de regio's op zinvolle wijze worden betrokken op basis van bepalingen inzake multilevel governance en partnerschap (overeenkomstig artikel 6 van de verordening betreffende het NRPP-fonds) en in volledige overeenstemming met de Europese gedragscode voor partnerschap.***

Wijzigingsvoorstel 12

Nieuw lid 4 toevoegen aan artikel 7

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	Om de continuïteit van de inspanningen van de Europese Unie voor een rechtvaardige transitie te waarborgen, zorgen de Europese Commissie en de lidstaten ervoor dat

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	de steun die in het kader van deze verordening wordt verleend, coherent is met en een aanvulling vormt op de territoriale transitiestrategieën en -hoofdstukken die zijn uiteengezet in de Verordening (EU) [XXX] betreffende plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, met name voor de regio's en gebieden die het zwaarst worden getroffen door de transitie naar een klimaatneutrale en hulpbronnenefficiënte economie. De lokale en regionale overheden worden nauw betrokken bij het ontwerp, de uitvoering, de monitoring en de evaluatie van dergelijke steun, overeenkomstig de beginselen van multilevel governance en partnerschap.

Wijzigingsvoorstel 13

Artikel 9 bis

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	1. Voor zover dit relevant en passend is, afhankelijk van de aard van de toekenningsprocedure, wordt bij de in de werkprogramma's overeenkomstig artikel 15 vastgestelde gunningscriteria rekening gehouden met de volgende beginselen: ***a) een beoordeling van de kwaliteit van de ingediende voorstellen in het licht van de in artikel 3 genoemde doelstellingen;*** ***b) een beoordeling van de verwachte resultaten van de voorstellen en hun impact op de verwezenlijking van de in artikel 3 genoemde doelstellingen;*** ***c) de geschiktheid van de voorstellen om specifieke activiteiten in de hoofdstukken III, IV, V, VI en VII, delen 1, 3 en 4, te ondersteunen, rekening houdend met de aard van de activiteiten;*** ***d) aantoonbare impact op de versterking van het innovatie-ecosysteem door middel van plaatsgebonden innovatie.*** ***2. Bij beraadslagingen over toekenningscriteria mogen geen vertegenwoordigers van derde landen of internationale organisaties mogen aanwezig zijn.*** ***3. Dit artikel is niet van toepassing op werkprogramma's die worden goedgekeurd voor de uitvoering van de activiteiten bedoeld in hoofdstuk VII, afdeling 2.***

Motivering

Verduidelijking.

Wijzigingsvoorstel 14

Artikel 10, lid 2

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
In het werkprogramma, de investeringsrichtsnoeren of de documenten met betrekking tot de toekenningsprocedure kunnen subsidiabiliteitsvoorwaarden worden opgenomen ter waarborging van het concurrentievermogen van de Unie, met inbegrip van de bescherming van de economische belangen en autonomie van de Unie indien nodig en passend, ook via preferentiële voorwaarden zoals beperkingen dan wel stimulansen voor entiteiten uit de Unie, waarbij verstoring van de eengemaakte markt wordt beperkt. De subsidiabiliteitsvoorwaarden kunnen de vorm aannemen van:	In het werkprogramma, de investeringsrichtsnoeren of de documenten met betrekking tot de toekenningsprocedure kunnen subsidiabiliteitsvoorwaarden worden opgenomen ter waarborging van het concurrentievermogen van de Unie, met inbegrip van de bescherming van de economische belangen en autonomie van de Unie indien nodig en passend, ook via preferentiële voorwaarden zoals beperkingen dan wel stimulansen voor entiteiten uit de Unie, waarbij verstoring van de eengemaakte markt wordt beperkt***, zoals blijkt uit adequate effectbeoordelingen of territoriale effectbeoordelingen.*** De subsidiabiliteitsvoorwaarden kunnen de vorm aannemen van:

Wijzigingsvoorstel 15

Artikel 14, lid 2

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De leden van de strategische raad van belanghebbenden bij het EFC worden benoemd door de Commissie na een open oproep tot het indienen van voordrachten van kandidaten of, indien de Commissie dat geschikter acht, tot blijken van belangstelling, dan wel beide, rekening houdend met de noodzaak van een evenwichtige vertegenwoordiging wat sector, organisatietype met inbegrip van particuliere investeerders, en omvang, deskundigheid, gender, leeftijd en geografische spreiding betreft. De zittingstermijn van leden van de raad wordt beperkt tot vier jaar en kan eenmaal worden verlengd. Leden van de raad moeten integer en correct handelen.	De leden van de strategische raad van belanghebbenden bij het EFC worden benoemd door de Commissie na een open oproep tot het indienen van voordrachten van kandidaten of, indien de Commissie dat geschikter acht, tot blijken van belangstelling, dan wel beide, rekening houdend met de noodzaak van een evenwichtige vertegenwoordiging wat sector, organisatietype met inbegrip van particuliere investeerders, en omvang, deskundigheid, gender, leeftijd en geografische spreiding betreft***, op alle bestuursniveaus, met inbegrip van regionale en lokale overheden, alsook regionale clusters***. De zittingstermijn van leden van de raad wordt beperkt tot vier jaar en kan eenmaal worden verlengd. Leden van de raad moeten integer en correct handelen.

Wijzigingsvoorstel 16

Artikel 14, lid 11

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De Commissie draagt er zorg voor dat belanghebbenden worden geraadpleegd bij de ontwikkeling van de werkprogramma's, door het opzetten van een of meer thematische platforms per beleidsterrein.	De Commissie draagt er zorg voor dat belanghebbenden ***op alle bestuursniveaus, met inbegrip van regionale innovatieagentschappen, clusters en ontwikkelingsagentschappen,*** worden geraadpleegd bij de ontwikkeling van de werkprogramma's, door het opzetten van een of meer thematische platforms per beleidsterrein.

Wijzigingsvoorstel 17

Nieuw artikel na artikel 14

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	Definitie van "plaatsgebonden innovatie":
	— ***Het EFC bevordert en benut het potentieel van plaatsgebonden innovatie door i) lering te trekken uit de lokale dynamiek, ii) Europese investeringen af te stemmen op gedeelde prioriteiten, en iii) het potentieel voor productiviteitsgroei te verbreden, en zo te zorgen voor een betere uitrol en opschaling. Tegelijkertijd wordt zo economische groei op alle soorten plaatsen bevorderd, met behoud van het richtinggevende karakter van de EU-agenda voor duurzaamheid en inclusiviteit.***
	— ***Dit kan worden bereikt door de governancestructuren op EU-, nationaal en regionaal niveau af te stemmen [1] op kernprioriteiten [2] en zo de basis te leggen voor een actieve betrokkenheid van territoriale ecosystemen bij de specifieke doelstellingen van het fonds.***
	— ***De volgende acties worden overwogen:***
	— ***doeltreffende synergieën bevorderen bij het combineren van EU-steun voor plaatsgebonden innovatie via vernieuwde strategieën voor slimme specialisatie in de Europese regio's die zijn afgestemd op de Europese langetermijndoelstellingen inzake duurzaamheid en inclusiviteit;***
	— ***doeltreffende synergieën bevorderen door lokale, regionale en nationale steun uit vernieuwde strategieën voor slimme specialisatie te combineren met de prioriteiten van de EU op het gebied van concurrentievermogen en innovatie;***
	— ***plaatsgebonden innovatiesystemen verbeteren door middel van maatregelen voor capaciteitsopbouw die transformatieve innovatiebenaderingen bevorderen;***
	— ***co-creatie en wederzijds leren over beleidsterreinen, grenzen en bestuursniveaus heen mogelijk maken om horizontale en verticale samenhang te waarborgen, door het ondersteunen van netwerken van innovatie-ecosystemen, met name in de Europese waardeketens;***
	— ***een praktijkgemeenschap oprichten voor de toepassing van innovatieve instrumenten bij het promoten van baanbrekende concepten voor plaatsgebonden, innovatiegerichte transformatie;***
	— ***middelen ter beschikking stellen voor de ontwikkeling van nieuwe benaderingen voor de bevordering van innovatie en het testen ervan op lokaal/regionaal niveau, door middel van specifieke leerruimten op het gebied van regelgeving;***
	— ***maatregelen ondersteunen ter bevordering van partnerschap en multilevel governance van beleid en maatregelen om plaatsgebonden, innovatiegerichte transformatie op gecoördineerde en consistente wijze te ondersteunen.***

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	Bij elke financieringsdoelstelling van het EFC moet rekening worden gehouden met de noodzaak om aansluiting te zoeken bij de plaatsgebonden innovatiesystemen wanneer zij hun beleid uitvoeren.

Motivering

Voortbouwend op bestaande ervaringen zoals de strategieën voor slimme specialisatie stelt het CvdR voor om het concept van plaatsgebonden innovatie expliciet op te nemen als een belangrijk uitvoeringsinstrument voor het EFC om ervoor te zorgen dat investeringen in grensverleggende technologieën worden opgenomen en in nieuwe producten worden omgezet en dat talent in alle gebieden wordt benut.

Wijzigingsvoorstel 18

Artikel 15, lid 1, punt a)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
1. In de werkprogramma's kan het volgende worden uiteengezet:	1. In de werkprogramma's kan het volgende worden uiteengezet:
a) acties en de bijbehorende begroting vanuit het EFC, alsmede acties die worden vastgesteld in het in lid 2 aangeduide specifieke eigen onderdeel van de werkprogramma's;	a) acties en de bijbehorende begroting vanuit het EFC, alsmede acties die worden vastgesteld in het in lid 2 aangeduide specifieke eigen onderdeel van de werkprogramma's, ***op basis van een grondige beoordeling van de vastgestelde behoeften en voorgestelde acties. Wanneer subnationale gegevens niet beschikbaar zijn, kunnen werkprogramma's gebruikmaken van de resultaten van vrijwillige zelfbeoordelingsinstrumenten die met directe of indirecte steun van de Europese Commissie zijn ondersteund of ontwikkeld;***

Wijzigingsvoorstel 19

Artikel 16

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Ter bevordering van veerkrachtige waardeketens in de Unie kunnen de werkprogramma's specifieke oproepen tot opschaling van waardeketens bevatten ter ondersteuning van zowel projectvoorbereiding als het aantrekken van aanvullend publiek en particulier kapitaal voor het integreren van leveranciers, fabrikanten en innovators uit verschillende lidstaten en het diversifiëren van voorzieningsbronnen.	Ter bevordering van veerkrachtige waardeketens in de Unie kunnen de werkprogramma's specifieke oproepen tot opschaling van waardeketens bevatten ter ondersteuning van zowel projectvoorbereiding als het aantrekken van aanvullend publiek en particulier kapitaal voor het integreren van leveranciers, fabrikanten en innovators uit verschillende lidstaten en het diversifiëren van voorzieningsbronnen. ***Zij moeten ook voorzien in maatregelen ter bevordering van interregionale en grensoverschrijdende samenwerking tussen lokale en regionale ecosystemen in deze waardeketens.***

Wijzigingsvoorstel 20

Artikel 21, lid 4

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Het minimumbedrag van via het InvestEU-instrument van het EFC verstrekte EFC-steun van de Unie bedraagt 17 000 000 000 EUR, te gebruiken ter ondersteuning van de bij artikel 3 vastgestelde algemene en specifieke doelstellingen. Dit minimumbedrag wordt verhoogd met de bijdragen uit de bij artikel 15 vastgestelde werkprogramma's. De bijdragen vormen een voorkeursmethode voor uitvoering van het EFC en worden gebruikt ter voorziening van de begrotingsgarantie of financiering van de financieringsinstrumenten.	Het minimumbedrag van via het InvestEU-instrument van het EFC verstrekte EFC-steun van de Unie bedraagt 17 000 000 000 EUR, te gebruiken ter ondersteuning van de bij artikel 3 vastgestelde algemene en specifieke doelstellingen. ***Dit minimumbedrag kan worden besteed via de vier beleidsterreinen als bedoeld in artikel 8, lid 1, punten a), b), c) en d), van Verordening (EU) 2021/523.*** Dit minimumbedrag wordt verhoogd met de bijdragen uit de bij artikel 15 vastgestelde werkprogramma's. De bijdragen vormen een voorkeursmethode voor uitvoering van het EFC en worden gebruikt ter voorziening van de begrotingsgarantie of financiering van de financieringsinstrumenten.

Wijzigingsvoorstel 21

Artikel 25, nieuw lid na lid 1

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	Onverminderd de tijdige selectie van nieuwe uitvoerende partners kan de Commissie afgaan op de uit hoofde van Verordening (EU) 2021/523 gesloten overeenkomsten met uitvoerende partners en deze geheel of gedeeltelijk hergebruiken, evenals op beoordelingen die door haarzelf of andere entiteiten in het kader van overeenkomsten uit hoofde van die verordening zijn uitgevoerd.

Motivering

Overeenkomstig overweging 69 moet de uitvoering van het InvestEU-instrument van het EFC met het oog op goed financieel beheer, een snellere uitrol en vereenvoudiging voor uitvoerende entiteiten voortbouwen op bestaande overeenkomsten, modellen voor wettelijke en contractuele regelingen, en reeds ingestelde controle- en verslagleggingsinstrumenten.

Wijzigingsvoorstel 22

Artikel 27, lid 1

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Het EU for Business Network wordt opgericht om ondernemingen in de Unie te helpen meer concurrerend en innoverend te worden, te groeien en op te schalen in de eengemaakte markt en daarbuiten, met een bijzondere nadruk op kmo's, start-ups, scale-ups, en kleine midcapondernemingen. Het netwerk heeft een geografisch evenwichtige dekking in de gehele Unie, en houdt rekening met de specifieke kenmerken van alle soorten regio's in de Unie, waaronder de minder ontwikkelde en ultraperifere gebieden.	Het EU for Business Network wordt opgericht om ondernemingen in de Unie te helpen meer concurrerend en innoverend te worden, te groeien en op te schalen in de eengemaakte markt en daarbuiten, met een bijzondere nadruk op kmo's, start-ups, scale-ups, en kleine midcapondernemingen. Het netwerk heeft een geografisch evenwichtige dekking in de gehele Unie, en houdt rekening met de specifieke kenmerken van alle soorten regio's in de Unie, waaronder de minder ontwikkelde en ultraperifere gebieden. ***Het bouwt zoveel mogelijk voort op de reeds bestaande netwerken.***

Wijzigingsvoorstel 23

Artikel 28, lid 1, punt e)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
de toegang en de beschikbaarheid van financiering voor kmo's, waaronder microfinanciering en steun voor maatschappelijke ondernemingen, en voor kleine midcapondernemingen, te verbeteren;	de toegang en de beschikbaarheid van financiering voor kmo's, waaronder microfinanciering en steun voor maatschappelijke ondernemingen, en voor kleine midcapondernemingen, te verbeteren; ***steun moet lokaal worden verleend aan kmo's, op de plaatsen waar zij actief zijn;***

Wijzigingsvoorstel 24

Artikel 29

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Elk beleidsterrein ondersteunt specifieke, sectorgerichte acties voor start-ups, kmo's en kleine midcapondernemingen of oproepen voor kmo's in strategische sectoren teneinde innovatie, bedrijfsacceleratie, commercialisatie en schaalbaarheid te bevorderen.	Elk beleidsterrein ondersteunt specifieke, sectorgerichte acties voor start-ups, kmo's en kleine midcapondernemingen of oproepen voor kmo's in strategische sectoren teneinde innovatie, bedrijfsacceleratie, commercialisatie en schaalbaarheid te bevorderen, ***waarbij grotendeels wordt voortgebouwd op bestaande ondersteuningsstructuren.***

Wijzigingsvoorstel 25

Artikel 33, punt 1)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Het beleidsterrein voor de ondersteuning van een schone transitie en de decarbonisatie van de industrie wordt in het bijzonder uitgevoerd door middel van de volgende activiteiten:	Het beleidsterrein voor de ondersteuning van een schone transitie en de decarbonisatie van de industrie ***moet technologieneutraal zijn en*** wordt in het bijzonder uitgevoerd door middel van de volgende activiteiten:

Motivering

Om de noodzaak van technologische neutraliteit te benadrukken.

Wijzigingsvoorstel 26

Artikel 33, lid 1, punt c)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
c) oplossingen op het gebied van schone energie en decarbonisatie in de industriesector, waaronder elektrificatie van energie-intensieve industrieën, en koolstofafvang, -opslag en -gebruik***, en in steden, in het bijzonder voor energie, transport en gebouwen;***	c) oplossingen op het gebied van schone energie en decarbonisatie in de industriesector, waaronder elektrificatie van energie-intensieve industrieën en koolstofafvang, -opslag en -gebruik.

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	d) Ontwikkeling, uitvoering en monitoring van klimaat- en energieactieplannen op lokaal en regionaal niveau, in het bijzonder voor energie, vervoer en gebouwen.

Wijzigingsvoorstel 27

Artikel 33, lid 1, punt o)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
o) ondersteuningsacties voor de ontwikkeling, uitvoering, monitoring en handhaving van de wetgeving en het beleid van de Unie ter zake. Dit betreft ondersteuning van de desbetreffende instellingen, de samenwerking tussen nationale autoriteiten en belanghebbenden, studies en de ontwikkeling en uitrol van instrumenten en infrastructuren, waaronder IT-infrastructuur en instrumenten.	o) ondersteuningsacties voor de ontwikkeling, uitvoering, monitoring en handhaving van de wetgeving en het beleid van de Unie ter zake. Dit betreft ondersteuning van de desbetreffende instellingen, de samenwerking tussen nationale autoriteiten, ***lokale en regionale overheden*** en belanghebbenden, studies en de ontwikkeling en uitrol van instrumenten en infrastructuren, waaronder IT-infrastructuur en instrumenten.

Wijzigingsvoorstel 28

Artikel 33, nieuw lid na lid 1, punt o)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	ondersteuning van de ontwikkeling van plaatsgebonden innovatie-ecosystemen die de territoriale dimensie van industriële decarbonisatie en een rechtvaardige transitie versterken door samenwerking tussen de industrie, kmo's, onderzoeksinstellingen, steden en regio's te vergemakkelijken; bevordering van waardeketens, vaardigheden en innovatiecapaciteiten op het vlak van schone technologieën met een regionale verankering; en het scheppen van de voorwaarden voor de uitrol en opschaling van technologieën en oplossingen voor decarbonisatie in alle gebieden van de Unie.

Motivering

Het is belangrijk ervoor te zorgen dat industriële decarbonisatie en de rechtvaardige transitie gebaseerd zijn op de specifieke sterke punten en behoeften van elk gebied en dat regionaal verankerde waardeketens en capaciteiten worden opgebouwd, zodat schone technologieën in de hele Unie kunnen worden ontwikkeld, uitgerold en opgeschaald.

Wijzigingsvoorstel 29

Artikel 34, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Voor activiteiten ter ondersteuning van de coördinatie- en ondersteuningsacties op het gebied van energie-efficiëntie en de schone energietransitie kan de steun van de Unie tot 100 % van de subsidiabele kosten bedragen, onverminderd het beginsel van medefinanciering.	Voor activiteiten ter ondersteuning van de coördinatie- en ondersteuningsacties op het gebied van energie-efficiëntie en de schone energietransitie, ***alsook van klimaat- en waterweerbaarheid,*** kan de steun van de Unie tot 100 % van de subsidiabele kosten bedragen, onverminderd het beginsel van medefinanciering.

Wijzigingsvoorstel 30

Artikel 37, lid 1, punt a)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
het verbeteren en beschermen van gezondheid, met inbegrip van grensoverschrijdende gezondheid, door voorrang te geven aan het bevorderen van de gezondheid en ziektepreventie tijdens de levensloop door de integratie van gezondheid in alle beleidslijnen en een "één gezondheid"-benadering, met bijzondere aandacht voor overdraagbare en niet-overdraagbare ziekten, waaronder geestelijke gezondheid, degeneratieve gezondheidsproblemen, autisme, hart- en vaatziekten, kanker en andere niet-overdraagbare ziekten, waaronder ziekten met betrekking tot vervuiling, seksuele en reproductieve gezondheid en het bevorderen van internationale gezondheidsinitiatieven en samenwerking;	het verbeteren en beschermen van gezondheid, met inbegrip van grensoverschrijdende gezondheid ***en gezondheidszorg op het platteland***, door voorrang te geven aan het bevorderen van de gezondheid en ziektepreventie tijdens de levensloop door de integratie van gezondheid in alle beleidslijnen en een "één gezondheid"-benadering, met bijzondere aandacht voor overdraagbare en niet-overdraagbare ziekten, waaronder geestelijke gezondheid, degeneratieve gezondheidsproblemen, autisme, hart- en vaatziekten, kanker en andere niet-overdraagbare ziekten, waaronder ziekten met betrekking tot vervuiling, seksuele en reproductieve gezondheid en het bevorderen van internationale gezondheidsinitiatieven en samenwerking;

Wijzigingsvoorstel 31

Artikel 39, lid 2, punt b)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
het bewerkstelligen van technologische soevereiniteit door het opbouwen van weerbare digitale ecosystemen, waaronder geavanceerde digitale vaardigheden, en het waarborgen van een hoge mate van cyberbeveiliging in de Unie. […]	het bewerkstelligen van technologische soevereiniteit door het opbouwen van weerbare digitale ecosystemen, waaronder geavanceerde digitale vaardigheden, en het waarborgen van een hoge mate van cyberbeveiliging in de Unie, ***ook op alle bestuursniveaus.*** […]

Wijzigingsvoorstel 32

Artikel 39, lid 2, punt e)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
ondersteuningsacties voor de ontwikkeling, uitvoering, monitoring en handhaving van de wetgeving en het beleid van de Unie ter zake. Dit betreft ondersteuning van de desbetreffende instellingen, de samenwerking tussen nationale autoriteiten en belanghebbenden, studies en de ontwikkeling en uitrol van instrumenten en infrastructuren, waaronder IT-infrastructuur en instrumenten.	ondersteuningsacties voor de ontwikkeling, uitvoering, monitoring en handhaving van de wetgeving en het beleid van de Unie ter zake. Dit betreft ondersteuning van de desbetreffende instellingen, de samenwerking tussen nationale autoriteiten en belanghebbenden, studies***, feedback van lokale en regionale overheden*** en de ontwikkeling en uitrol van instrumenten en infrastructuren, waaronder IT-infrastructuur en instrumenten.

Wijzigingsvoorstel 33

Artikel 52, lid 4

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Voor de in artikel 44, lid 1, punt c), bedoelde acties kan de ondersteuning door de Unie tot ***50*** % van de subsidiabele kosten bedragen.	Voor de in artikel 44, lid 1, punt c), bedoelde acties kan de ondersteuning door de Unie tot ***100*** % van de subsidiabele kosten bedragen.

Motivering

Gezien de urgentie van dit onderwerp is het wenselijk om meer steun te verlenen aan de industriële respons, de industriële opschaling en de veerkracht op het gebied van defensie.

Wijzigingsvoorstel 34

Artikel 60, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Copernicus ondersteunt ook de formulering, uitvoering en monitoring van het beleid van de Unie en haar lidstaten, met name met betrekking tot het milieu, klimaatverandering, de oceanen en zeeën, de maritieme sector, de atmosfeer, landbouw en plattelandsontwikkeling, behoud van cultureel erfgoed, civiele bescherming, de monitoring van infrastructuur, veiligheid en beveiliging, evenals de digitale economie, in het kader van het beleidsterrein voor digitaal leiderschap, dat zal worden afgestemd op de doelstellingen van Copernicus.	Copernicus ondersteunt ook de formulering, uitvoering en monitoring van het beleid van de Unie en haar lidstaten, ***en, in voorkomend geval, van de lokale en regionale overheden,*** met name met betrekking tot het milieu, klimaatverandering, de oceanen en zeeën, de maritieme sector, de atmosfeer, landbouw en plattelandsontwikkeling, behoud van cultureel erfgoed, civiele bescherming, de monitoring van infrastructuur, veiligheid en beveiliging, evenals de digitale economie, in het kader van het beleidsterrein voor digitaal leiderschap, dat zal worden afgestemd op de doelstellingen van Copernicus.

Wijzigingsvoorstel 35

Artikel 83, lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Overeenkomstig door de Unie gesloten internationale overeenkomsten mogen vertegenwoordigers van derde landen, internationale organisaties of andere instellingen, organen en agentschappen van de Europese Unie worden uitgenodigd als waarnemer bij de vergaderingen van de configuraties van het comité onder de voorwaarden die zijn vastgelegd in hun reglement van orde, rekening houdend met de belangen van de Unie op het gebied van veiligheid en openbare orde. Vertegenwoordigers van derde landen of internationale organisaties zijn niet aanwezig bij de beraadslagingen over aangelegenheden die verband houden met subsidiabiliteit, met inbegrip van beraadslagingen die verband houden met artikel 9 en artikel 10 van deze verordening.	Overeenkomstig door de Unie gesloten internationale overeenkomsten mogen vertegenwoordigers van derde landen, internationale organisaties of andere instellingen, organen en agentschappen van de Europese Unie***, waaronder het Europees Comité van de Regio's,*** worden uitgenodigd als waarnemer bij de vergaderingen van de configuraties van het comité onder de voorwaarden die zijn vastgelegd in hun reglement van orde, rekening houdend met de belangen van de Unie op het gebied van veiligheid en openbare orde. Vertegenwoordigers van derde landen of internationale organisaties zijn niet aanwezig bij de beraadslagingen over aangelegenheden die verband houden met subsidiabiliteit, met inbegrip van beraadslagingen die verband houden met artikel 9 en artikel 10 van deze verordening.

II. BELEIDSAANBEVELINGEN

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S (CVDR)

Algemene overwegingen

1. is ingenomen met het voorstel tot oprichting van het Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC) om de uitdagingen aan te pakken die in het rapport-Draghi over de toekomst van het Europese concurrentievermogen zijn vastgesteld.

2. Het CvdR is ingenomen met de vereenvoudiging, flexibiliteit, synergieën en consolidatie van de financiering in het EFC, maar benadrukt dat het samenbrengen van 14 bestaande financieringsprogramma's in één instrument een uitdaging kan vormen, met name om voldoende tegemoet te komen aan de uiteenlopende financieringsbehoeften en te voorkomen dat doeltreffende instrumenten uit eerdere programma's, die het lokale en regionale niveau bereikten, verloren gaan.

3. Er is meer transparantie nodig met betrekking tot de herziene structuur en governance van het fonds in het licht van de consolidatie van programma's, zodat duidelijk kan worden vastgesteld welke programma's en instrumenten binnen het fonds blijven en welke rol zij vervullen, en welke programma's zullen worden stopgezet na het vaststellen van de prioriteiten.

4. Lokale en regionale overheden vervullen een sleutelrol, niet alleen als potentiële begunstigden van het fonds, maar ook als belangrijke katalysatoren, facilitatoren en proeftuinen van lokale en regionale innovatie-ecosystemen waarin onderzoeks- en onderwijsinstellingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties samenkomen.

5. De mondiale benadering van concurrentievermogen, zoals uiteengezet in het rapport-Draghi, moet worden gecombineerd met een plaatsgebonden aanpak die het groeipotentieel in de hele EU ontsluit.

6. Vernieuwde strategieën voor slimme specialisatie zijn een belangrijk plaatsgebonden instrument om de synergieën tussen de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap en het EFC te versterken door de Europese prioriteiten op het gebied van concurrentievermogen af te stemmen op regionale innovatie-ecosystemen en de sterke punten van de industrie.

7. Het cohesiebeleid speelt hierbij een cruciale rol, ook als investeringsbeleid dat bijdraagt tot de bevordering van het lokale en regionale concurrentievermogen voor een slimmer Europa in de huidige programmeringsperiode. Het CvdR is daarom zeer bezorgd over het voorstel voor een NRPP in het volgende MFK waarin de rol van de regio's in het besluitvormingsproces niet expliciet wordt erkend en de vraag wordt gesteld hoe alle regio's in de EU zullen profiteren van het cohesiebeleid.

8. Aangezien territoriale cohesie een in het EU-Verdrag vastgelegde doelstelling is, moet het beginsel “doe geen ernstige afbreuk aan de cohesie” in het EFC worden opgenomen, door voorafgaande territoriale effectbeoordelingen te eisen voor werkprogramma’s, oproepen tot het indienen van projecten en selectieprocedures.

9. Het CvdR dringt erop aan dat de respectieve begrotingsmiddelen van de vier beleidsterreinen van het EFC worden herverdeeld om voldoende en voorspelbare middelen te garanderen voor de ecologische en de digitale transitie, die van essentieel belang zijn voor een duurzaam en inclusief Europees concurrentievermogen op lange termijn.

10. Het concurrentievermogen van de EU hangt ook af van het terugdringen van de economische en maatschappelijke kosten die voortvloeien uit de negatieve gevolgen van de klimaatverandering. Het CvdR dringt in dit verband aan op meer substantiële maatregelen om zich aan te passen aan de klimaatverandering en zich voor te bereiden op klimaatgerelateerde rampen.

11. Het gebrek aan betaalbare huisvesting is een economische bedreiging geworden voor het concurrentievermogen van lokale en regionale economieën die belemmeringen op de arbeidsmarkt creëert en het tekort aan arbeidskrachten vergroot. Het CvdR vraagt in dit verband om middelen toe te wijzen om deze kritieke situatie dringend te verhelpen, onder meer via het EFC.

Doel en structuur van het EFC

12. Het CvdR verwelkomt de versterkte rol die InvestEU binnen het EFC zal krijgen als belangrijk instrument ter ondersteuning van industriële opschaling in strategische waardeketens. Deze steun moet verder gaan dan louter technologische ontwikkeling en moet ook gericht zijn op de vaardigheden, opleidingen en capaciteiten die nodig zijn voor marktintroductie. Centraal beheerde financiële instrumenten moeten helpen technologische, financiële en marktrisico’s tijdens kritieke opschalingsfasen te beperken, terwijl ze tegelijkertijd blijven inspelen op de behoeften van regionale en lokale ecosystemen.

13. Er dient een specifiek artikel over plaatsgebonden innovatie te worden opgenomen om te waarborgen dat het EFC het potentieel ervan bevordert en benut door i) lering te trekken uit de lokale dynamieken, ii) Europese investeringen af te stemmen op gedeelde prioriteiten, en iii) het potentieel voor productiviteitsgroei te verbreden en tegelijkertijd de economische groei op alle soorten plaatsen te bevorderen.

14. Het idee van één enkel rulebook om verdere vereenvoudiging en sterkere synergieën tussen verschillende financieringsinstrumenten te realiseren en zo de rechtszekerheid voor begunstigden te vergroten, wordt toegejuicht. Wel vergt dit een doeltreffende coördinatie en duidelijke afspraken om overlappingen en inconsistenties bij de uitvoering te voorkomen. Daarom is het van belang dat de investeringsplanning nauw aansluit bij de concrete behoeften van industriële actoren in het veld, teneinde de impact te maximaliseren en het concurrentievermogen van Europa op lange termijn te versterken.

15. Het CvdR is ingenomen met het voornemen om de uitgaven van het EFC af te stemmen op de EU-brede doelstellingen. In het voorstel wordt echter niet expliciet verwezen naar het Europees semester als belangrijk coördinatiemechanisme. Daarom moet verder worden verduidelijkt hoe het EFC zich ertoe zou verhouden.

16. Hoe belangrijk het proces van het Europees Semester ook is, voor een effectieve stimulering van investeringen door het EFC is het absoluut noodzakelijk te benadrukken dat voorwaarden die voorspelbaarheid en stabiliteit op lange termijn waarborgen van essentieel belang zijn, zodat investeringen worden beschermd tegen wijzigingen als gevolg van jaarlijkse begrotingsprocessen.

17. Bijzondere aandacht moet gaan naar het waarborgen van een soepele en doeltreffende synergie met andere EU-programma’s en -beleidsmaatregelen, met name de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, het programma Horizon Europa en de Connecting Europe Facility.

18. Het CvdR onderstreept dat het belangrijk is een evenwicht te vinden in die zin dat de procedure voor financiering en verslaglegging rechtszekerheid moet bieden en tegelijkertijd ook transparant en toegankelijk moet zijn. De administratieve drempel voor financiering mag niet te hoog worden, omdat kleinere actoren die kunnen bijdragen tot innovatie, anders uitgesloten zouden kunnen worden.

19. Tot slot zouden vertegenwoordigers van lokale en regionale overheden moeten worden betrokken bij de adviesraden en bestuursstructuren van het EFC, om sterke koppelingen met plaatsgebonden innovatie te verzekeren, doeltreffende synergieën met overheidsinvesteringen ter plaatse te creëren en de focus te leggen op oplossingen op maat.

20. Het EFC moet een echt gemeenschappelijk Europees industriebeleid ondersteunen en geen versnippering in 27 nationale benaderingen in de hand werken. Daarom dringt het CvdR erop aan dat het coördinatie-instrument voor concurrentievermogen nauw wordt gekoppeld aan het EFC om te zorgen voor strategische afstemming, samenhang en coördinatie van industriële investeringen in de hele Unie.

EFC-toolbox

21. Lokale en regionale overheden moeten nauw worden betrokken bij en regelmatig worden geraadpleegd over de ontwikkeling en voorbereiding van de werkprogramma's voor het EFC, zodat de financieringsprioriteiten kunnen worden afgestemd op de lokale en regionale behoeften, met inbegrip van die van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), start-ups en andere actoren, aangezien kleinschalige innovatie vaak fungeert als proeftuin voor nieuwe oplossingen.

22. Het CvdR is ingenomen met het voorgestelde instrument voor de opbouw van waardeketens in de eengemaakte markt als een innovatief middel om zakelijke banden over de grenzen heen te versterken. Daarbij zouden specifieke acties moeten worden voorzien om extra publiek en particulier kapitaal voor investeringen aan te trekken en om lokale en regionale overheden bij de zaak te betrekken, voortbouwend op bestaande regionale industriële allianties zoals de Europese Alliantie van halfgeleiderregio's, de Alliantie van automobielregio's, het Europees netwerk van chemieregio's of het Europees netwerk van defensiegerelateerde regio's.

23. Regionale stimuleringsbanken en coöperatieve of soortgelijke financieringsinstellingen zijn belangrijke partners voor het InvestEU-instrument, met name binnen de beoogde nationale compartimenten.

24. De voorgestelde maatregelen ter ondersteuning van technologische koplopers in de EU en de acties om de productie op te voeren, moeten steunen op efficiënte plaatsgebonden innovatiestrategieën, zodat een doeltreffende toepassing in de praktijk wordt gewaarborgd.

25. Het Comité is ingenomen met de steun voor belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI's), maar herhaalt zijn bezorgdheid over de noodzaak om de procedures voor de opzet en goedkeuring ervan te vereenvoudigen en te stroomlijnen, en om meer EU-regio's aan te moedigen deel te nemen aan toekomstige consortia.

Projectadvisering, samenwerking met kmo's, ontwikkeling van vaardigheden en toegang tot financiering

26. Het CvdR benadrukt dat kmo's een fundamentele drijvende kracht zijn achter het Europese concurrentievermogen en dringt aan op een specifieke toewijzing van financiële steun voor kmo's in het kader van het EFC. Er zij op gewezen dat advies- en ondersteuningsdiensten alleen niet volstaan om aan hun investerings- en uitbreidingsbehoeften te voldoen.

27. Het geplande netwerk EU for Business zou moeten voortbouwen op de bestaande expertise van het EEN, het Europees platform voor clustersamenwerking en andere regionale ecosysteemactoren, die een aanvulling vormen op kmo's.

Ondersteuning voor de schone transitie en decarbonisatie van de industrie

28. Het CvdR is ingenomen met het feit dat 43 % van het EFC voor het klimaat is bestemd, maar dringt aan op duidelijke definities, transparante criteria en meetbare resultaten om de geloofwaardigheid te waarborgen, greenwashing te voorkomen en een doeltreffende monitoring en evaluatie mogelijk te maken.

29. Het LIFE-programma is essentieel voor de daadwerkelijke uitvoering van het klimaat-, energie- en milieubeleid. De LIFE-acties moeten daarom worden voortgezet als een op zichzelf staand programma met een eigen verordening en met bijzondere aandacht voor lokale en regionale overheden bij toekomstige oproepen tot het indienen van voorstellen.

30. Investeringen in het kader van het EFC moeten gericht zijn op technologische neutraliteit en een breed scala aan oplossingen mogelijk maken, om zo de decarbonisatie te bevorderen en tegelijkertijd de energiezekerheid, betaalbaarheid en prijsstabiliteit te waarborgen.

Ondersteuning voor gezondheid, biotechnologie, landbouw en bio-economie

31. Het Comité is ingenomen met de expliciete verwijzing naar een beleid waarbij gezondheid in alle beleidsdomeinen wordt geïntegreerd en de toezegging om innovatie en veerkracht van gezondheidsstelsels te versterken als strategische infrastructuur voor concurrentievermogen. In twee derde van de EU-lidstaten worden deze stelsels door regionale overheden beheerd.

32. Er zouden partnerschapsknooppunten tussen lidstaten en regio's moeten worden opgezet om de plaatsgebonden dimensie in het bestuur van de EFC-gezondheidsdoelstelling te integreren.

Ondersteuning voor digitaal leiderschap

33. Het Comité pleit voor aanhoudende en voortdurende steun voor zowel bestaande als opkomende gedecentraliseerde initiatieven en projecten die op lokaal of regionaal niveau worden uitgevoerd tijdens de huidige en vorige programmeringsperioden, ongeacht de medefinancieringsstatus ervan ten opzichte van de EU-begroting.

34. Het CvdR verzoekt de Commissie nogmaals om één "AI-fonds voor regionale en lokale overheden" in het leven te roepen, als onderdeel van de specifieke activiteiten ter ondersteuning van digitaal leiderschap, met als doel de volledige uitvoering van de in relevante strategische documenten van de EU beoogde acties te versnellen.

Ondersteuning voor veerkracht en veiligheid, defensie-industrie en ruimtevaart

35. Regio's spelen een rol bij het verbreden van de industriële defensiebasis door sterke regionale ecosystemen op te bouwen die bijdragen tot territoriale cohesie, door kmo's en start-ups te ondersteunen, en door de paraatheid van burgers, bedrijven en lokale infrastructuur te versterken.

36. Het CvdR staat positief tegenover een verhoging van de investeringen in defensie en ruimtevaart in het kader van het EFC. Het dringt aan op nauwe coördinatie en investeringssynergieën met de nationale en regionale partnerschapsplannen en het onderdeel militaire mobiliteit van de Connecting Europe Facility. Het Comité benadrukt dat het ruimtevaartbeleid van de EU gebaseerd is op een sterke en concurrerende Europese ruimtevaartindustrie, die inherent een tweeledige oriëntatie heeft. Het benadrukt dat civiele en militaire toepassingen op dezelfde industriële capaciteiten zijn gebaseerd en dat het doel niet is om deze te scheiden, maar om te zorgen voor duidelijke zichtbaarheid, voorspelbaarheid en continuïteit van de civiele ruimtevaartprogramma's binnen het EFC en het toekomstige MFK 2028-2034, met inbegrip van Copernicus, Galileo/EGNOS en IRIS2, zodat civiele doelstellingen, diensten en territoriale toepassingen duidelijk worden geïdentificeerd en effectief worden ondersteund.

Brussel, 4 maart 2026.

De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's
Kata TÜTTŐ